Irene Svenonius (M)

Svar på Interpellation (2022:11) av Lars Bryntesson (S) om bristande insyn och styrning i Region Stockholm

Lars Bryntesson (S) har ställt följande frågor till mig:

1. Delar du uppfattningen att det är viktigt att slå vakt om öppenhet och insyn i den offentliga verksamheten och i det offentliga beslutsfattandet?
2. Är du beredd att medverka till att våra demokratiskt valda organ får tillgång till beslutsunderlag, och kan fatta beslut inom sina respektive ansvarsområden, innan dessa görs selektivt offentliga?
3. Är du beredd att säkerställa att viktigare underlag för våra nämnder och styrelser föredras skriftligt när det erfordras eller när någon ledamot så begär?
4. Hur säkerställer du att Region Stockholm efterlever demokratiska principer om transparens och att information hanteras av rätt organ och på rätt sätt?
5. Vilka olika försök till att ”begränsa motionshanteringen” har tidigare gjorts?
6. Kan du garantera att ni inte också i år avser försöka inkludera motioner i ärendet om årsredovisningen 2021?
7. Är du beredd att medverka till extra sammanträde med regionfullmäktige för att kunna beta av de motioner som lämnats tidigare år?

Som svar vill jag anföra följande:
Inledningsvis vill jag understryka att jag delar Lars Bryntessons uppfattning att öppenhet och insyn i regionens beslutsprocesser är en självklarhet. Det är en grundbult i varje demokratisk församling. Hela den politiska ledningen i Region Stockholm står fullt ut bakom denna uppfattning som inte bara manifesteras i ord, utan också i handling. Ett konkret exempel på detta är hur regionen har låtit en extern part utvärdera pandemihanteringen i syfte att visa på goda exempel men också sårbarheter och brister som ska kunna åtgärdas inför framtida kriser. Regionen har givit de externa utvärderarna full insyn i beslutsprocesserna som präglat pandemihanteringen. Oppositionen har intervjuats. Det har genomförts föredragningar av resultaten med möjlighet att ställa frågor. I stället för att, likt regeringen, försvåra granskningen, har regionen välkomnat den och tagit vara på dess slutsatser och rekommendationer i en särskild ordning.

Jag delar inte Lars Bryntessons uppfattning att demokratisk valda organ eller ledamöter i regionen inte får tillgång till adekvat information och underlag. Inga beslut fattas i nämnder, styrelser eller i regionfullmäktige utan tjänsteutlåtanden, framtagna i en god beredningsprocess av

regionens ytterst professionella tjänstemän. Regionens förvaltningar och bolag har i uppgift att dels stödja de förtroendevalda med allsidiga utredningar och tjänsteutlåtanden med förslag till beslut framtagna ur professionella bedömningar. Det står sedan de förtroendevalda fritt att följa beslutsförslagen, eller förändra dem.

Regionens tjänstemannaorganisation har väl utarbetade processer och rutiner för ärendehantering och nämndprocess. Rutinmässigt sker det dessutom ständiga förbättringar av processen inom alla nämnder och bolag och att det exempelvis till regionstyrelsen numera är mycket ovanligt med sena utskick på tilläggsdagordning är ett exempel på en sådan förbättring. Det görs dessutom föredragningar av mer betydande ärenden i alla nämnder och bolag som ger ytterligare insyn och möjlighet att ställa frågor. Det är även upp till varje partis företrädare att sätta sig in i ärenden ytterligare inför beslut, om man känner behov av det.

Därutöver vill jag klargöra att beslut eller förslag i regel offentliggörs när de är fattade eller blir allmänna handlingar. Men det finns inget formellt hinder för den styrande majoriteten att offentliggöra beslut eller förslag i tidigare skeden. Processen i Region Stockholm är därvid likartad med den på statlig nivå, som den svenska regeringen följer. Medarbetarna i regionen har dessutom, via den grundlagsstadgade meddelarfriheten, rätt att delge information innan den blivit offentlig eller före den tidpunkt där ett offentliggörande planerats. Källor får enligt grundlagen inte efterforskas.

Reglementen för regionstyrelsen och övriga nämnder (RS 2021–0083), Arbetsordning för fullmäktige (RS 2020–0208) samt Integrerad ledning och styrning (RS 2020–0775) säkerställer att beslut tas på rätt nivå i organisationen och inom ramen för de lagstadgade kraven. Därutöver finns delegationsordningar i varje nämnd och styrelse som noga reglerar vem som fattar vilka beslut med beloppsbegränsningar.

Det har rått en global pandemi sedan början av år 2020. Belastningen också på Region Stockholms verksamheter till följd av covid-19 har varit betydande. Regionens verksamheter har fått ställa om för att hantera en enorm belastning i hälso- och sjukvården och klara av därtill hörande frågor liksom fortsatt köra full kollektivtrafik när hälften av resenärerna inte åker med den och sjukfrånvaron är väldigt hög.

Det har fått till följd att regionens tjänstemän har tvingats till tuffa prioriteringar i sina arbetsuppgifter, där sådant som inte har varit tidskritiskt har fått skjutas fram i tid. Prioritet har varit att upprätthålla våra samhällsviktiga och samhällskritiska funktioner i regionen. Det är självfallet beklagligt att en rad motioner därmed inte har kunnat beredas med den tidsplan som ursprungligen var tänkt. Hanteringen av ett antal motioner i Årsredovisningen 2020 på regionfullmäktige den 4 maj 2021

syftade till att, trots pandemins extra belastning, möjliggöra behandling och debatt i regionfullmäktige av en stor mängd motioner. Det kan tilläggas att dialog kring formerna för en sådan hantering fördes med oppositionens partikanslier inför årsredovisningen, dessvärre utan att enighet kunde nås. Därutöver har regionfullmäktiges presidium försökt hitta lösningar för motionshanteringen som alla kunde acceptera, finansroteln likaså. Det gick inte.

I övrigt har motioner hanterats i gängse ordning. Inga motioner planeras att beslutas i samband med behandlingen av Årsredovisning för 2021 i regionfullmäktige i maj 2022.

Därmed anser jag interpellationen besvarad.

Stockholm den 16 mars 2022

Irene Svenonius